

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 97 o P 000028 10 Rev
Brčko, 31.05.2011. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Kaurinović Damjana, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Klaić Ilje kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Federalni zavod M./P. M., protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojeg zastupa Pravobranilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi utvrđenja prava vlasništva, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 097-0-GŽ-09-001116 od 11.06.2010. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 31.05.2011. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tužitelja se ODBIJA kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-P-08-000736 od 26.02.2009. godine odlučeno je kako slijedi:

„Odbija se u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

I

UTVRĐUJE SE pravo posjeda i vlasništva Federalnog zavoda za ...M., pravnog sljednika S. P. B. S. i D. P. B. S., na poslovnom prostoru izgrađenom u ul. T. O. brigada, a sada C. Z. u B., kao i pravo trajnog korištenja ovog prostora od strane tužitelja, što je tuženi dužan priznati i to u roku od 15 dana po prijemu presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

OBAVEZUJE SE tuženi da u skladu sa Statutom Brčko distrikta BiH i Naloga Supervizora od 04.08.2006. godine, prostor ul. C. Z., pov. 113,97

m² ustupi na korištenje F. P./M. M., za provođenje penzijskog i invalidskog osiguranja na prostoru Brčko distrikta BiH i to u roku od 15 dana po prijemu presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II

Svaka stranka snosi svoje troškove spora.“

Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 097-O-GŽ-09-001116 od 11.06.2010. godine žalba tužitelja izjavljena protiv gore navedene prvostepene presude je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude, tužitelj je izjavio reviziju zbog pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se revizija prihvati i pobijana presuda preinači ili da se ukinu i prvostepena i drugostepena presuda i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi je odgovorio na reviziju, a u odgovoru pobija revizione razlog i navode, ukazuje na prinudnu normativnu regulativu kojom je propisano da je sporni poslovni prostor, javna i imovina Distrikta, pa predlaže da reviziono vijeće odbije reviziju tužitelja kao neosnovanu.

Nakon što je na osnovu člana 39. stav 2. Stututa Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 17/08) i člana 434. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 8/09 i 52/10) dopuštenost i blagovremenost revizije ispitana prema odredbama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06, u daljem tekstu ZPP-a), a drugostepena presuda u granicama razloga navedenih u reviziji u skladu sa odredbom člana 313. istog zakona, reviziono vijeće ocjenjuje da je revizija dopuštena i blagovremena, ali da nije osnovana iz razloga koji slijede:

Predmet parnice dva su tužbena zahtjeva, prvim tužbenim zahtjevom tužitelj traži utvrđenje prava vlasništva, posjeda i trajnog korištenja spornog poslovnog prostora, a ukoliko sud nađe da taj tužbeni zahtjev nije osnovan, onda drugim tužbenim zahtjevom traži da sud obveže tuženog da mu taj poslovni prostor „ustupi na korištenje“.

Za osnov svoje tužbe, tužitelj se, kao pravni sljednik, kako je tvrdio u tužbi, prvostepenom postupku, žalbi a sada i u reviziji, pozvao na Ugovore o udruživanju sredstava za izgradnju predmetnog poslovnog prostora ukupne površine od 113,97 m², koje su zaključili 08.10.1985. godine i

21.01.1986. godine Samoupravna interesna zajednica stanovanja Opštine B. i Zajednica ...Bosne i Hercegovine iz S., koji je 31.12.1991. godine u skladu sa Zakonom o penzionom i invalidskom osiguranju iz 1990. godine, preregistriran u Društveni fond ...Bosne i Hercegovine S..

Odlučujući o tužbenom zahtjevu tužitelja, polazeći od činjeničnih tvrdnji tužitelja na kojima se temelje njegovi zahtjevi i činjeničnih tvrdnji kojima se tuženi suprostavio tužbenom zahtjevu i pozivajući se na rezultate rasprave, kako činjenično stanje utvrđeno u prvostepenoj presudi u suštini prikazuju obje strane:

da su Samoupravna interesna zajednica stanovanja opštine B. i Zajednica ...Bosne i Hercegovine S. zaključili Ugovore o udruživanju sredstava za izgradnju lokala u stambeno-poslovnoj zgradi u B. na adresi T..., sada C. Z. u B., ukupne površine 113,97 m² (62,07 m²+51,90 m²), jedan 08.10.1985. godine, a drugi 21.01.1986. godine,

da je rješenjem Osnovnog suda udruženog rada u Sarajevu broj U/I-6028/91 od 31.12.1991. godine u sudski registar izvršen upis Društvenog fonda ...Bosne i Hercegovine sa sjedištem u S. uz istovremeno brisanje Zajednice ...Bosne i Hercegovine, a njegova sredstva, prava i obveze preuzeo je Društveni fond,

da je rješenjem Višeg suda u Sarajevu broj UF/I 739/95 od 06.03.1996. godine stavljeno van snage rješenje pod istim poslovnim brojem ali od 10.10.1995. godine kojim je bilo izvršeno brisanje iz sudskog registra Društvenog fonda i uspostavljeno je ranije registarsko stanje po gore pomenutom rješenju broj U/I-6028/91 od 31.12.1991. godine,

da je Zakonom o organizaciji mirovinskog i invalidskog osiguranja Federacije BiH („Sl. novine FBiH br. 32/2001) utemeljen Federalni zavod za ...sa sjedištem u M. i rješenjem Županijskog suda Mostar broj Tt-810/01 od 28.12.2001. godine upisan u sudski registar tog suda,

nížestepeni sudovi, na osnovi ocjene svih izvedenih dokaza, su zaključili da tužitelj nije pravni sljednik Zavoda za ... Bosne i Hercegovine, odnosno Društvenog fonda... Bosne i Hercegovine, a obzirom da predmetni poslovni prostor spada u pravni režim društvene/državne imovine, a time prema Aneksu Konačne arbitražne odluke za Brčko od 18.08.1998. godine (član 12.) u pravni režim javne imovine i imovine Distrikta, kojom upravljaju vlasti Distrikta i kojom se bez odobrenja Supervizora ne smije raspolagati i koja je prema Objedinjavajućem nalogu Supervizora od 14.08.2001 godine i revidiranom tekstu Statuta imovina Distrikta, razlozi su zbog kojih prvostepeni sud nije prihvatio prvi tužbeni

zahtjev, a drugi tužbeni zahtjev stoga što „tužitelj nije dokazao, da je posjednik i vlasnik“ nalazeći da „predaju u posjed može tražiti samo onaj ko takvo pravo polaže“, dok je drugostepeni sud prvostepenu presudu potvrdio stoga što tužitelj nije dokazao, do rata registriranih subjekata ...osiguranja na nivou Bosne i Hercegovine vlasništvo i sljedništvo tužitelja.

Prvostepenu presudu, tužitelj je pobijao zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Drugostepeni sud je, ispitujući prvostepenu presudu u granicama istaknutih žalbenih razloga, pravilno ocijenio da istaknuti žalbeni prigovori, nisu osnovani. Obrazloženje drugostepene presude sadrži dovoljne i valjane činjenične razloge zbog kojih je prvostepena presuda potvrđena, odnosno zašto nisu prihvaćeni kao osnovani istaknuti žalbeni razlozi i navodi, a sadrži i odgovor na sve bitne žalbene razloge i navode, ali i više, obzirom kako su obrazloženi istaknuti žalbeni razlozi, odnosno povrede materijalnog prava i činjenice iz kojih proizilazi pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Jer, ako žalba nema razloge (obrazloženje) za nedostatke i pogreške iz prvostepene presude, drugostepeni sud ne može povodom takve žalbe ispitati pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, a o eventualnim povredama materijalnog prava, budući da na pravilnu primjenu materijalnog prava, prema odredbama mjerodavnog procesnog zakona drugostepeni sud nije pazio po službenoj dužnosti, žalbeno vijeće je smjelo voditi računa samo ako se žalitelj na njih izričito pozvao.

Drugostepeni sud, za razliku od prvostepenog suda koji se samo osvrnuo na nepostojanje prava tužitelja u sljedništvu bivše Zajednice, odnosno Društvenog fonda ...na nivou Bosne i Hercegovine, a svoju odluku je zasnovao na pravnom režimu predmetnog poslovnog prostora kao javne imovine i imovine Distrikta, neosnovanost tužbenog zahtjeva doduše obrazlaže upravo nedostatkom sljedništva i prava vlasništva, ali budući da je odluka sa stanovišta materijalnog prava pravilna obzirom da Aneks Konačne arbitražne odluke i Objedinjavajući nalog Supervizora za javnu imovinu, dakle, stvari ranije u društvenom i državnom vlasništvu, isključivo određuju (propisuju) da je to imovina Distrikta, čime isključuju vlasništvo pravnih osoba iz Bosne i Hercegovine i njihovih sljednika u osobama entitetskih subjekata, otuda što je trebalo donijeti jednaku odluku (odbiti tužbeni zahtjev) radi čega pogrešna primjena materijalnog prava ne postoji.

Tužitelj u reviziji ponavlja svoje argumente na kojima se temelji njegov zahtjev, a koje je bez uspjeha iznosio u postupku pred nižim sudovima, pa tako pravilnost i zakonitost nižestepenih presuda kojim je odbijen njegov zahtjev, kojim od suda traži da utvrdi postojanje njegovog

prava vlasništva predmetnog poslovnog prostora, pobija ukazujući na gore pomenute ugovore o udruživanju sredstava za izgradnju tog poslovnog prostora smatrajući da je time u skladu sa Zakonom o osnovnim vlasničko pravnim odnosima iz 1980. godine Zajednica, odnosno Društveni fond ...S. stekao vlasništvo poslovnog prostora, a on kao njegov sljednik po pravu sljedništva na osnovu već navedenih rješenja registracionih sudova i mjerodavnih republičkih zakona o penzionom osiguranju iz 1972. godine i 1990. godine.

Takve, međutim, tvrdnje revidenta reviziono vijeće nije našlo osnovanim. Naime, predmetni poslovni prostor bila je stvar u društvenom vlasništvu, a na stvarima u društvenom vlasništvu niko nije imao pravo vlasništva, osim specifičnih subjektivnih prava koja su u pravnom poretku društvenog vlasništva postojala kao prava određenih pravnih subjekata kao što su pravo upravljanja, korištenja i raspolaganja. Sve stvari u Distriktu koje su se zatekle u društvenom vlasništvu ili u samostalnom posjedu nekadašnjih iz Bosne i Hercegovine subjekata društvenog vlasništva temeljem Aneksa arbitražne odluke za Brčko od 18.08.1998. godine, Statuta Brčko distrikta BiH i Objedinjavajućeg naloga Supervizora za Brčko od 14.08.2001. godine, postale su ex lege javna imovina i imovina Distrikta kojom se bez odobrenja Supervizora ne može raspolagati, čime je isključeno vlasništvo pravnih sljednika (univerzalnih i singularnih) nekadašnjih ovlaštenika prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja tim stvarima, pa tako i pravo vlasništva Zajednice, odnosno Društvenog fonda ...S. predmetnog poslovnog prostora.

Prema tome, kako su sve stvari u Distriktu koje su se zatekle u društvenom vlasništvu, pa i one na kojima su određeni pravni subjekti iz Bosne i Hercegovine imali neko od subjektivnih prava (pravo upravljanja, korištenja, rasplaganja), dakle, bez obzira na sadržaj prava, ex lege postala javna imovina i imovina Distrikta, a kako je predmetni poslovni prostor bio u društvenom vlasništvu, na njemu niko nije imao pravo vlasništva, pa tako ni Zajednica, odnosno Društveni fond ...S. i on je, kao i sve stvari u društvenom vlasništvu u Distriktu, ex lege postao javna imovina i imovina Distrikta. Stoga što Zajednica, odnosno Društveni fond ...S. nije bio vlasnik predmetnog poslovnog prostora, prestankom tih pravnih subjekata postojati, sve i da su nižestepeni sudovi utvrdili da je tužitelj njihov sljednik, budući da kod sljednika nastavljaju egzistenciju samo ona prava koja su postojala kod prednika, tužitelj nije mogao steći pravo vlasništva tog poslovnog prostora.

Kod iznesenog, a obzirom na predmet spora, te činjenice od odlučnog značaja u sporu da je predmetni poslovni prostor bio u društvenom vlasništvu i da stoga Zajednica, odnosno Društveni fond ...S.

nije imao pravo vlasništva na njemu, da je taj poslovni prostor kao i druge stvari koje su se zatekle u društvenom vlasništvu sa pravom upravljanja, korištenja i raspolaganja pravnih subjekata iz Bosne i Hercegovine po sili zakona postao javna imovina i imovina Distrikta, i budući da pravni subjekti, za koje tužitelj tvrdi da su mu prednici, nisu imali pravo vlasništva na poslovnom prostoru, pa otuda sve i da jeste njihov sljednik to pravo nije mogao steći po pravu sljedništva, dok je u ovlasti Distrikta kao ovlaštenika te imovine, i to u granicama propisanih ovlasti da njime raspolaže, radi čega svi revizioni navodi, koji se uglavnom bave sljedništvom tužitelja, a dotiču se i sticanja prava vlasništva temeljem pravnog posla, nisu relevantni.

Kako nije ostvaren istaknuti revizioni razlog pogrešne primjene materijalnog prava niti su u postupku pred nižestepenim sudovima počinjene one bitne procesne povrede na koje sud pazi po službenoj dužnosti, dakle, ne stoje revizioni razlozi i navodi zbog kojih je revizija izjavljena, radi čega je valjalo reviziju, kao neosnovanu odbiti na osnovu člana 320. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06)

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović